

BÁO CÁO THẨM ĐỊNH
Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập Bái Thượng,
huyện Thọ Xuân, tỉnh Thanh Hóa, năm 2022

Kính gửi: Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Thanh Hóa.

Căn cứ Luật Thủy lợi ngày 19/6/2017;

Căn cứ Luật Phòng, chống thiên tai ngày 19/6/2013; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Luật Đê điều ngày 17/6/2020;

Căn cứ các Nghị định của Chính phủ: Số 30/2017/NĐ-CP ngày 21/3/2017 quy định tổ chức hoạt động ứng phó sự cố, thiên tai và tìm kiếm cứu nạn; số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 về quản lý an toàn đập; số 66/2021/NĐ-CP ngày 06/7/2021 quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật, phòng chống thiên tai và Luật Đê điều;

Căn cứ Quyết định số 36/2019/QĐ-UBND ngày 12/11/2019 của UBND tỉnh về việc phân công, phân cấp thực hiện quản lý nhà nước về an toàn đập, hồ chứa nước thủy lợi trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa;

Căn cứ Tờ trình số 641/TTr-SC ngày 07/6/2022 của Công ty TNHH MTV Sông Chu về việc thẩm định, phê duyệt Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập Bái Thượng, huyện Thọ Xuân năm 2022.

Sau khi nghiên cứu hồ sơ Phương án và tình hình thực tế, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn báo cáo kết quả thẩm định Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp công trình đập Bái Thượng, huyện Thọ Xuân, tỉnh Thanh Hóa năm 2022, với những nội dung như sau:

I. THÔNG TIN CHUNG VỀ PHƯƠNG ÁN ỨNG PHÓ

1. Tên công trình lập Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp: Đập Bái Thượng, huyện Thọ Xuân, tỉnh Thanh Hóa;

2. Đơn vị quản lý, vận hành: Công ty TNHH MTV Sông Chu (gọi tắt là Công ty Sông Chu);

3. Mục tiêu, nhiệm vụ:

- Đảm bảo an toàn công trình đầu mối theo phương châm “4 tại chỗ”.
- Xác định hoặc dự kiến được tuyến lũ quét và phạm vi ngập lụt khi xảy ra sự cố; đề ra được phương án bảo vệ, phòng tránh hoặc giảm nhẹ thiệt hại cho vùng hạ du; Xây dựng được phương án sơ tán nhanh chóng, bảo đảm an toàn của nhân dân.

4. Thông tin cơ bản của công trình:

- Phân loại công trình: Đập lớn, điều tiết năm;
- Cấp công trình: Cấp II;
- Nhiệm vụ: Tạo nguồn nước tưới ổn định cho 50.000 ha đất canh tác, cấp nước cho công nghiệp và sinh hoạt ổn định với lưu lượng $Q = 7,715 \text{ m}^3/\text{s}$, phát điện kết hợp với công suất lắp máy $N_{LM} = 6 \text{ MW}$ và bổ sung nước 3 tháng vào mùa kiệt cho hạ lưu sông Mã với lưu lượng trung bình $30,42 \text{ m}^3/\text{s}$ để đẩy mặn, cải tạo môi trường sinh thái;
- Đập tràn trên Sông Chu: Chiều dài đập 207 m, cao trình đỉnh đập +17.20 m, cao hơn đỉnh đập cũ 0,4 m;
- Cổng xả cát: Cổng 3 cửa, kích thước $b \times h \times r = (2 \times 3 \times 0,4) \text{ m}$, cao trình đáy +11.00 m; lưu lượng $Q = 140 \text{ m}^3/\text{s}$;
- Cổng lấy nước: Cổng 7 cửa, kích thước $b \times h \times r = (2 \times 3 \times 0,4) \text{ m}$, cao trình đáy +13.80 m, lưu lượng $Q = 60 \text{ m}^3/\text{s}$;
- Âu thuyền: Chiều rộng âu thuyền thông thuyền $b \times h = 4,0 \times 5,5 \text{ m}$, cao trình ngưỡng cửa +15.20 m;
- Tường chống lũ từ cổng xả cát đến Âu thuyền có cao trình +25.30 m;
- Toàn bộ được thiết kế vận hành bằng điện và có thể vận hành bằng tay khi mất điện.

II. HỒ SƠ TRÌNH THẨM ĐỊNH

1. Căn cứ pháp lý lập Phương án

- Luật Thủy lợi ngày 19/6/2017;
- Luật Phòng chống thiên tai ngày 19/6/2013;
- Luật Đê điều ngày 29/11/2006;
- Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Luật Đê điều ngày 17/6/2020;
- Luật Tài nguyên nước ngày 21/6/2012;
- Nghị định số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 về quản lý an toàn đập, hồ chứa nước;
- Nghị định số 03/2022/NĐ-CP ngày 06/01/2022 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực phòng, chống thiên tai; thủy lợi; đê điều;
- Nghị định số 66/2021/NĐ-CP ngày 06/7/2021 quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật, phòng chống thiên tai và Luật Đê điều;
- Nghị định số 30/2017/NĐ-CP quy định tổ chức, hoạt động ứng phó sự cố, thiên tai và tìm kiếm cứu nạn;
- Nghị định số 113/2007/NĐ-CP ngày 28/6/2007 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Đê điều;
- Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg ngày 22/4/2021 của Thủ tướng Chính phủ quy định về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai;
- Thông tư 01/2009/TT-BNN ngày 06/01/2009 của Bộ Nông nghiệp và PTNT về việc hướng dẫn tuần tra, canh gác bảo vệ đê điều trong mùa lũ.

2. Thành phần hồ sơ trình thẩm định

- Tờ trình số 641/TTr-SC ngày 07/6/2022 của Công ty Sông Chu.
- Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp;
- Văn bản tham gia ý kiến của cơ quan, đơn vị liên quan;
- Báo cáo kết quả tính toán kỹ thuật;
- Các tài liệu liên quan khác kèm theo (*Báo cáo kiểm tra công trình trước lũ năm 2022*).

3. Nội dung chính của phương án

3.1. Phương án ứng phó tại công trình đầu mối

a) Mục tiêu: Đảm bảo an toàn công trình đầu mối theo phương châm “4 tại chỗ”.

b) Quy định vận hành trong mùa mưa lũ:

Việc vận hành điều tiết hồ được thực hiện theo quy trình vận hành hồ chứa Bái Thượng ban hành theo Quyết định số 348/QĐ-UBND ngày 30/1/2015 của Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa.

c) Các cấp mực nước báo động mực nước chống lũ:

- Báo động cấp I: MN hồ (+19.00);
- Báo động cấp II: MN hồ (+20.50);
- Báo động cấp III: MN hồ (+22.00).

d) Một số tình huống sự cố có thể xảy ra và biện pháp xử lý đối với công trình đầu mối:

- *Một số tình huống sự cố có thể xảy ra:*

(1) Trường hợp các cửa công đang mở lấy nước tưới với mức nước cao có lũ đột xuất, nước lên nhanh, trong trường hợp mất điện dùng máy phát dự phòng để vận hành. Trường hợp mất điện lưới và điện máy phát thì phải vận hành bằng thủ công. Trường hợp nước vẫn tiếp tục lên nhanh mà cửa công vẫn chưa đóng kín thì phải tiến hành đồng thời với việc đóng hạ cửa xuống và thả phai hạ lưu.

(2) Trường hợp kẹt cửa do các vật trôi nổi hoặc có đá hay vật cản khác ở đáy cửa, hoặc cửa bị lệch tâm không hạ xuống được.

(3) Mái đá lát hạ lưu công xả cát bị tụt do dòng chảy xoáy ở hạ lưu đập phía công xả cát quá mạnh.

(4) Khi mực nước vượt quá cao trình đỉnh công +24.30 m lúc này nước sẽ chui qua khoảng hở của sàn đỉnh công tại các cửa công và sẽ tràn qua các đoạn chưa khép kín của tường chống lũ.

(5) Khi mực nước vượt qua cao trình ngưỡng tường chống lũ +25.30 m, lúc này nước không những chỉ tràn qua các khoảng hở của các cửa công trên đỉnh công mà còn tràn qua đỉnh tường chống lũ.

- *Biện pháp xử lý đối với các tình huống xảy ra:*

Thống nhất các biện pháp xử lý giờ đầu trong phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp công trình đập Bái Thượng năm 2022 do Công ty Sông Chu lập.

c) Đảm bảo vật tư dự phòng và nhân lực ứng cứu.

- *Vật tư dự phòng tại công trình:*

Công ty Sông Chu chuẩn bị vật tư dự phòng tại công trình đảm bảo số lượng, chất lượng và tập kết đúng vị trí quy định, thuận lợi khi ứng phó với các tình huống xảy ra.

Bảng vật tư dự phòng tại công trình:

TT	Tên vật tư	ĐVT	Đã có	Bổ sung	Ghi chú
1	Đá học	m ³	95	-	Tập kết tại chân công trình
2	Rọ thép	Cái	186	-	Tập kết tại kho của công trình
3	Bao tải	Cái	1.381	1.200	
4	Phai gỗ	cái	32	-	
5	Cọc tre	Cái	45	-	
6	Phao cứu sinh	Cái	04	06	
7	Áo phao	Cái	10	-	
8	Cuốc bàn (có cán)	Cái	06	04	
9	Xẻng (có cán)	Cái	07	03	
10	Dao phát	Cái	11	-	
11	Dao chặt	Cái	07	-	
12	Cuốc chim	Cái	-	02	
13	Bình ắc quy 12V-150AH	Cái	-	01	
14	Xăng dầu	Lít	-	100	
15	Máy phát điện	cái	01	-	
16	Loa tay	Cái	02	-	
17	Lưới đen dày, khổ (4*5)m	m ²	400	-	
18	Bạt mặt xanh, vàng	m ²	-	100	
19	Búa tạ	Cái	-	01	
20	Xà beng dài 1,6m	Cái	-	01	
21	Đèn pin	Cái	08	-	

- *Vật tư dự phòng trong dân:*

Thống nhất với khối lượng vật tư dự phòng trong dân do Công ty Sông Chu lập trong phương án; quá trình thực hiện, lập danh sách hộ dân kèm theo danh mục vật tư dự phòng để khi cần có thể nhanh chóng huy động kịp thời.

- *Nhân lực ứng cứu:*

Ban chỉ huy Phòng chống lụt bão đập Bái Thượng (sau đây gọi tắt là BCH PCLB đập Bái Thượng) xây dựng phương án phối hợp cụ thể với Ban chỉ huy Phòng chống thiên tai, tìm kiếm cứu nạn và Phòng thủ dân sự (sau đây gọi tắt là BCH PCTT, TKCN và PTDS) các huyện Thọ Xuân, Thường Xuân và các xã Xuân Bái, TT Lam Sơn, Thọ Thanh, Xuân Dương, Xuân Thiên, Nhà máy đường Lam Sơn, Nhà máy giấy Mộc Sơn, Công ty cổ phần vận tải mía đường Lam Sơn,

Công ty cổ phần thủy điện Bái Thượng, chuẩn bị đầy đủ lực lượng, máy móc, phương tiện thường trực (xe tải, máy đào,...) để xử lý các tình huống khi xảy ra.

3.2. Tổ chức thực hiện.

- Khi có dự báo, cảnh báo bão, áp thấp nhiệt đới có khả năng đổ bộ vào Thanh Hóa hoặc các tình hình thời tiết khác có khả năng gây ảnh hưởng đến công trình thì toàn bộ BCH PCLB đập Bái Thượng phải có mặt đầy đủ thực hiện sự phân công của trưởng ban theo chế độ hiện hành.

- Thực hiện nghiêm túc chế độ thường trực 24/24h từ (5÷15) người. Có cán bộ kỹ thuật có kinh nghiệm để xử lý các sự cố ngay giờ đầu.

- Thường xuyên kiểm tra theo dõi diễn biến của công trình, mực nước để báo cáo kịp thời về Công ty mỗi giờ 1 lần.

- Khi có báo động cấp III: BCH PCLB đập Bái Thượng, phải huy động nhân lực ở các xã, đơn vị trên địa bàn để tăng cường bảo vệ công trình.

- Trường hợp khẩn cấp: Lực lượng ứng cứu phải có mặt tại công trình theo lệnh trực tiếp của BCH PCLB đập Bái Thượng.

(Nội dung chi tiết có Phương án gửi kèm theo)

III. KẾT QUẢ THẨM ĐỊNH

1. Kiểm tra cơ sở pháp lý của hồ sơ:

- Về cơ sở tổ chức lập Phương án: Việc Chủ đập tổ chức lập Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp hàng năm là phù hợp với quy định tại Khoản 1, Điều 25 của Nghị định số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 về quản lý an toàn đập, hồ chứa nước.

- Về thành phần hồ sơ thẩm định: Tuân thủ theo quy định tại Khoản 1, Điều 26 của Nghị định số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 về quản lý an toàn đập, hồ chứa nước.

2. Kiểm tra, đánh giá độ tin cậy các tài liệu sử dụng:

Tài liệu sử dụng để kiểm tra, tính toán, đánh giá hầu hết do đơn vị quản lý, vận hành lưu trữ trong quá trình quản lý, khai thác; nên cơ bản là sát với thực tế, có độ tin cậy cao.

3. Nhận xét, đánh giá tính hợp lý của hồ sơ:

- Hồ sơ Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập Bái Thượng, huyện Thọ Xuân được lập áp dụng đầy đủ các quy định hiện hành của pháp luật; cơ bản đảm bảo về thành phần hồ sơ; nội dung phương án phù hợp với hiện trạng công trình; đã phân giao nhiệm vụ và nêu rõ trách nhiệm của Công ty Sông Chu, các đơn vị, cá nhân có liên quan.

- Đối với vật tư dự phòng trong dân và nhân lực ứng cứu, chưa có danh sách chi tiết đến từng hộ dân, để sẵn sàng ứng cứu khi có sự cố xảy ra.

IV. KẾT LUẬN

1. Hồ sơ Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập Bái Thượng, huyện Thọ Xuân, tỉnh Thanh Hóa năm 2022 đủ điều kiện để xem xét phê duyệt.

2. Trên cơ sở phương án được lập, Sở Nông nghiệp và PTNT kính đề nghị Chủ tịch UBND tỉnh chỉ đạo Công ty Sông Chu:

- Chậm nhất sau 15 ngày kể từ ngày Phương án được Chủ tịch UBND tỉnh phê duyệt, yêu cầu Công ty Sông Chu phối hợp với UBND các huyện Thọ Xuân, Thường Xuân để phân giao nhiệm vụ, chuẩn bị vật tư dự phòng, nhân lực và máy móc, phương tiện cho xã chuẩn bị; kiểm tra và đôn đốc công tác sẵn sàng ứng phó của các cơ quan, đơn vị, báo cáo về BCH PCTT, TKCN và PTDS tỉnh để tổng hợp theo dõi.

- Đối với vật tư dự phòng trong dân và nhân lực ứng cứu, yêu cầu phối hợp với chính quyền địa phương lập danh sách chi tiết đến từng hộ dân, để sẵn sàng ứng cứu khi có sự cố xảy ra.

3. Giao Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổ chức kiểm tra, đôn đốc Công ty Sông Chu và các đơn vị liên quan triển khai thực hiện Phương án; kịp thời báo cáo, tham mưu đề xuất với Chủ tịch UBND tỉnh những nội dung vượt thẩm quyền.

Sở Nông nghiệp và PTNT kính đề nghị Chủ tịch UBND tỉnh xem xét, quyết định./.

(Gửi kèm Dự thảo Quyết định phê duyệt Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập Bái Thượng, huyện Thọ Xuân)

Nơi nhận:

- Như trên;
- Giám đốc Sở (để b/c);
- Trung tâm PVHCC tỉnh (để b/c);
- Lưu VT, TL.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Hoài Nam